

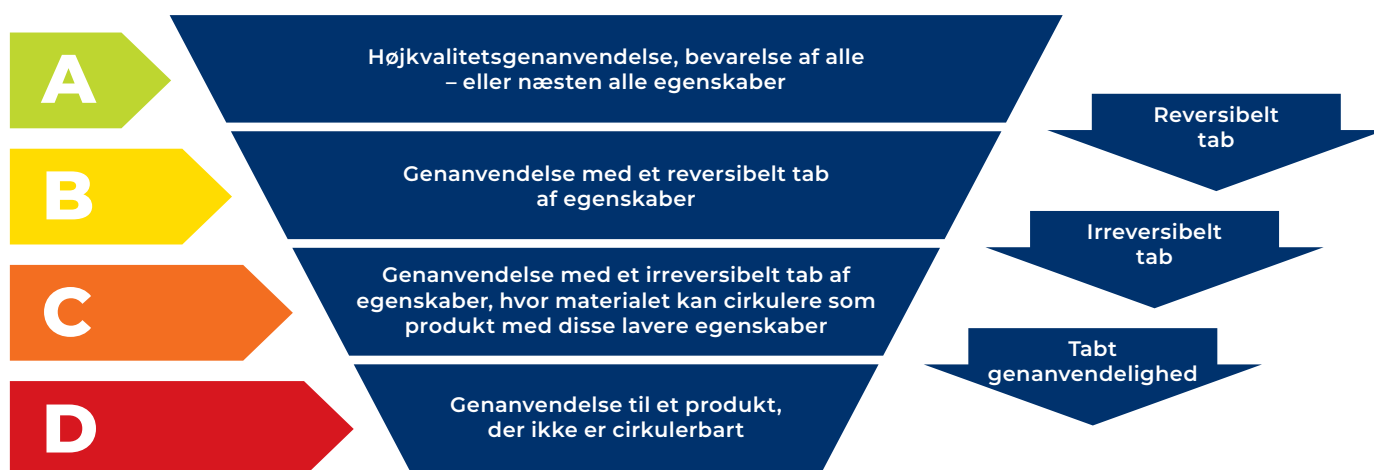


## Sådan sikres høj kvalitetsgenanvendelse i en cirkulær økonomi

Ingeniørforeningen IDA's anbefalinger til en national indsats til fremme af høj kvalitetsgenanvendelse i den cirkulære økonomi.

Der er brug for bæredygtige materialesystemer, hvor der globalt bruges langt færre ressourcer, end tilfældet er i dag. Nøglen er mere decideret genbrug og levetidsforlængelse af produkter, men også at det affald, som i sidste ende skabes, kan indgå i et cirkulært kredsløb, hvor det kan erstatte jomfruelige råvarer igen og igen. For at opnå et cirkulært kredsløb, hvor allerede udvundne materialer kan bruges gentagne gange, er der behov for øget fokus på, at der findes

mange kvaliteter af genanvendelse – hvoraf nogle er bedre end andre. Den optimale form for genanvendelse kalder vi høj kvalitetsgenanvendelse. Det er i IDA's optik afgørende, at vi i Danmark fremmer høj kvalitetsgenanvendelse, det vil sige genanvendelse, hvor der er fokus på at bevare materialet så tæt på sin oprindelige tilstand som muligt. IDA foreslår blandt andet, at der udarbejdes et genanvendeshierarki, hvor der differentieres mellem fire former for genanvendelse.



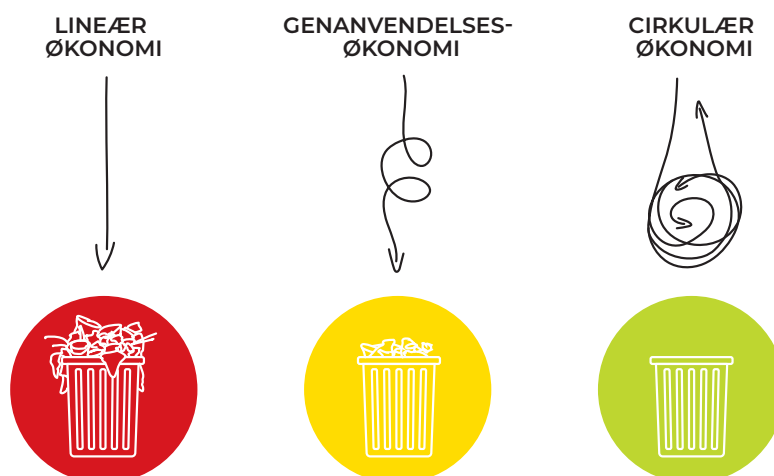
I IDA tilskynder vi, at Danmark bliver et grønt udviklingslaboratorium inden for produktion og forbrug. Vi mener, at vi i Danmark skal bidrage til en global, grøn omstilling ved at skabe løsninger, der kan bruges i hele verden. Teknologi og know-how udviklet herhjemme vil samtidig være til gavn for

dansk systemeksport og arbejdspladser. Med de rette rammevilkår, vilje til nationale investeringer og samarbejde mellem offentlige og private aktører, kan vi komme i mål med en systemisk og strukturel nytænkning af genanvendelse og skabe det næste vindmølleeventyr med dansk afsender.

### IDA anbefaler:

1. At design til genanvendelse går fra i dag at være niche og frivillig prioritet til at være et politisk fastsat krav og en etableret norm.
2. En nuanceret forståelse af genanvendelse, hvor noget genanvendelse i en ressource-, klima- og miljøbetragtning er bedre end anden genanvendelse og bør derfor nyde prioritet.
3. At genanvendelse i fremtiden bliver målt på både mængde, der genanvendes og på kvaliteten af den faktiske genanvendelse.
4. Udvikling af et genanvendeshierarki – se IDA's model i figuren – til at understøtte den bedst mulige form for genanvendelse og danne grundlag for politiske prioriteringer.

Genanvendelse skal ikke bare supplere den lineære økonomi som et ekstra led. Genanvendelse skal være en del af den cirkulære økonomi ved at levere råvarer af høj kvalitet tilbage i kredsløb, hvor de kan erstatte jomfruelige råvarer af samme kvalitet. Figuren med de tre skraldespande er kendt og illustrerer forskellen på den nuværende brug-og-smid-væk økonomi (spand til venstre) overfor den midterste spand, der illustrer genanvendelsesøkonomi, versus spanden til højre, der illustrer cirkulær økonomi med lang produktlevetid, genbrug og høj kvalitetsgenanvendelse.



### Behov for en dansk strategi for genanvendelse

En national strategi for genanvendelse skal specifikt understøtte en udvikling mod en højere kvalitet af genvundne materialer herhjemme og indeholde konkrete tiltag og virkemidler, som sikrer høj kvalitetsgenanvendelse af dansk affald og dermed etablerer en ny, dansk styrkeposition i den grønne omstilling. Strategien skal grundlæggende sikre bevarelse og recirkulering af de materialer og råvarer, der allerede er udvundet frem for at nye udvindes.

### En dansk strategi for genanvendelse skal have tre overordnede, retningsgivende mål:

1. Reducere trækket på nye ressourcer.
2. Sikre at genanvendelse er langsigtet og ikke spænder ben for efterfølgende genanvendelser.
3. Leverer med klima- og miljømæssig effekt for øje og sikre betydelige klimagasreduktioner allerede på kort- og mellemlang bane.

### IDA peger på seks indsatsområder en dansk strategi bør indeholde, hvor målet er, at der i 2024 er:

1. En ny, nuanceret og differentieret tilgang til genanvendelse, hvor der er en forståelse af, at ikke al genanvendelse er egentligt cirkulært. Denne forståelse gennemsyner enhver form for genanvendelse af dansk affald.
2. En regulering i Danmark, der sikrer et stort markedstræk efter genvundne ressourcer til alle produkttyper, og dermed understøtter, at danske virksomheder er blandt de absolut førende globalt set til at fremstille produkter af genvundne materialer.

3. Forskning, teknologiudvikling og sektorpartnerskaber på tværs af værdikæden samt konkrete handlingsplaner fra politisk niveau, der sikrer, at Danmark har adgang til teknologier, der understøtter vores målsætninger om høj kvalitetsgenanvendelse for alle fraktioner. Mindst en af disse teknologier – optimalt set for en af de mest udfordrende former for genanvendelse som tekstiler og elektronik – er udviklet i Danmark.
4. Fokus på kompetencer og implementering af et tankesæt, hvor cirkularitet er normen, på alle relevante uddannelser. Opkvalificering, omskoling og efteruddannelse til en cirkulær forståelse og brug nyder prioritet.
5. Erfaringer med at bruge data som nøglen til høj kvalitetsgenanvendelse: Danmarks digitale styrkeposition udnyttes, og vi er et udviklingslaboratorium for cirkulære digitale løsninger. Eksempelvis ved at være testland for EU's Digital Product Passport.
6. Implementeret verdens mest ambitiøse producentansvar i Danmark med udpræget fokus på cirkularitet.

### Den politiske vision bør være at:

Affald indsamlet til genanvendelse i Danmark bliver høj kvalitetsgenanvendt. En satsning på høj kvalitetsgenanvendelse skal understøtte, at Danmark bliver et reelt udviklingslaboratorium for høj kvalitetsgenanvendelse senest i år 2024.

Der skal produceres langt mindre affald pr. person, end hvad tilfældet er i dag. Og det affald, der ikke kan undgås, skal genanvendes langt mere optimalt. IDA ønsker at fremme en bæredygtig produktion, et reduceret træk på jordens ressourcer og reel understøttelse af en cirkulær økonomi.